

O B S A H

Úvodní projev akademika Bohuslava Havránka	5
HISTORIE	
Josef Macůrek,	L'importance et les taches des études balkaniques dans les pays tchèques 10
Valerián Bystrický,	Historiographie slovaque sur l'histoire de l'Europe du sud-est de 1945 a 1969 37
Lubomír Ě. Havlík,	Osídlení Balkánu Slovany a byzantské historiografie 48
Pavel Poucha,	Avarské problematika 59
Alexander Avenarius,	Avarské vpády a ochrana byzantských provincií na Balkáne v 7.stor. 68
Richard Pražák,	Bogomilismus v Uhrách v 11.století 76
Ondřej R. Halaga,	"Bulhari" v stredoeurópskych prameňoch 11.-14.stor. 84
Věra Hrochová,	Sociální a ekonomické aspekty úpadku byzantských měst v pelaiologovské době 89
Květoslava Kučerová,	Migrácia srbského, bosenského a chorvátského obyvateľstva z Balkánu do Strednej Európy v dosledku tureckých vojen 96
Zdenka Veselá,	Vztah osmanské vlády k orthodoxní cirkvi sinajské ve světle tureckých listin 104
Rudolf Veselý,	Náboženské nadace založené v Egyptě osmanskými místodržícími balkánského původu během 16.století 110
Václav Záček,	K některým otázkám sblížovacích a sjednocovacích snah balkánských národů v 19.století 116
Josef Kolečka,	Mezinárodní socialistické hnutí o "východní otázce" v letech 1848-1914 127
Milan Krajčovič,	Národné hnutia na Balkáne koncom 19.storočia 136
Otibor Nečas,	Počátky vývozu kapitálu Pražské úvěrní banky na Balkán .. 144
Hilda Kovačovičová,	Československo-rumunský spolek v Bratislave (1929-1939) 152
D i s k u s e	159

JAZYKOVĚDA

Karel Horálek,	Aufassung, Tradition, Aufgaben und Möglichkeiten unserer linguistischen Balkanologie	169
Vincent Blánár,	Die Problematik des Studiums balkanischer Sprachen in der Slowakei	177
Dimitr Krandžalov,	Počet a význam slov prabulharsko-turanského původu v dnešní bulharštině	190
Václav Polák,	"Kavkazské" lexikální prvky v starých jazycích balkánských	202
Ilona Páclová,	K otázce vlivu řečtiny na církevní slovanské památky s latinskou předlohou	213
Vladimír Horejší,	K otázce životnosti, neživotnosti a obsaurodosti substantiv ve slovanských a balkánských jazycích	221
Milan Čáran,	K otázce frazeologických kaliek turkotatarského povodu v balkánských jazycích	228
František Kopečný,	o mononymii pronominálních adverbii a přeložek	233
Radoslav Voderica,	K vývoji číslovek v balkánských jazycích	239
Člva Herman,	Semantika modálních, temporálních a vidových tvarů slovesa v balkánských jazycích	248
Vladimír Šaur,	Vztah mezi vlivy dialektů a jiných slovanských jazyků v počátcích vytváření spisovné bulharštiny	254
Ivan Dorovský,	K charakteristice makedonského kosturského dialektu v dnešním Řecku	261
Pavel Beneš,	Slavismy v rumunštině	268
Zdeněk Wittoch,	K otázce slovanského vlivu na názvosloví rumunských řemesel	274
Zoe Hauptová,	Lexikální balkanismy v západoslovanských jazycích, zvláště ve slovenštině	281
Jan Sedláček,	Význam studia srbochrvátského jazyka pro balkanistiku	291
Ivan Dorovský,	Několik poznámek k slovanským toponymům v Řecku	297
Jiřina Smrčková,	Balkanistické dílo Jana Urbana Jarníka	302
Radoslava Brabcová,	Podmínky rozvoje albánského spisovného jazyka a jeho základní charakteristika	311
D i c k u s e		329

LITERÁRNÍ VĚDA

Julius Dolenský,	Études sur les littératures balkaniques dans les pays tchèques	331
Zlatko Klátik,	Recherches faites en Slovaquie sur les littératures balkaniques	345
Vánceslava Bechyňová,	Počátky romantismu v literaturách jižních Slovanů	357
Zlatko Klátik,	K poetike srbskeje realistickeje poviedky	365
Viktor Kudělka,	K typologii moderny v jugoslávské literatuře	372
Bronislav Choma,	Ive Vajnović a Slováci	380
Ján Koška,	K otázke vymedzenia bulharského symbolizmu	386
Ivan Dorovský,	Emanuel Fait a makedonská lidová slovesnost	396
Jindra Hušková,	Niekoľko aspektov kritiky spoločnosti v rumunskej dráme	402
Bohuslav Beneš,	Bulharské pesnopojski a jejich středoeurópské paralely	411
Alexander Csanda,	Variety epickej piesne o Siládii a Hačmášin v balkánskych a východoeurópskych literatúrach	416
Miroslav Kvapil,	Na marginama književnosti na albanskom jeziku u Jugoslaviји	426
D i s k u s e		435

WÄRDEOPIS

Václav Prolec,	Die tschechische volkkundliche Balkanistik und ihre Aufgaben	445
Ján Podolák,	Zur bisherigen Entwicklung der volkkundlichen Balkanistik und deren gegenwärtigen Aufgaben in der Slowakei	452
D i s k u s e		459

СО Д Е Р Ж А Н И Е

Вступительная речь академика Богуслава Гавранка	5
И с т о р и я	
Йосеф Мацурек, Значение и задачи балканистических исследований в Чехословакии.....	10
Валериан Быстрицкий, Словачская историография по истории восточной Европы с 1945г. по 1969 г.....	37
Павел Поуха, Аварская проблематика.....	59
Александр Азенариус, Аварские нашествия и защита византийских провинций на Балканском полуострове в 7 веке	68
Рихард Прижак, Богомилство в Венгрии в 11 веке	76
Ондрей Р.Галага, "Булгари" в среднеевропейских источниках 11-14 веков	84
Вера Схова, Социальные и экономические аспекты упадка византийских городов в палеологовскую эпоху	89
Кветослава Кучерова, Миграция сербского, боснийского и хорватского населения с балканского полуострова в среднюю Европу вследствие турецких войн	96
Зденка Весела, Отношение османского правительства к православной синайской церкви в свете турецких грамот	104
Рудольф Веселый, Религиозные фонды, основанные в Египте османскими наместниками балканского происхождения в течение 16 века	110
Вацлав Качек, К некоторым вопросам сближающих и объединяющих стремлений балканских народов в 19 веке	116

Йосеф Кселейка,	Международное социалистическое движение о "восточном вопросе" в 1846-1914 гг.	127
Милан Крайчович,	Национальные движения на Балканском полуострове в конце 19 века	136
Цтибор Нечас,	Начала вывоза капитала Пражского кредитного банка на Балканский полуостров.....	144
Гильда Ковачовичова,	Чехословацко-румынское общество в Братиславе (1929-1939)	152
П р е н и я	.....	159
Я з ы к о в н а я с		
Карел Гордак,	Понимание, традиция, задачи и возможности нашей лингвистической балканистики ..	169
Винцент Влазар,	Проблематика изучения балканских языков в Словакии	177
Димитр Кранджалов,	Число и значение слов праболгарско-турецкого происхождения в современном болгарском языке	190
Вацлав Полак,	"Кавказские" лексические элементы в древних балканских языках.....	202
Илиана Пацлова,	К вопросу о влиянии греческого языка на церковнославянские памятники с латинским образцом	213
Владимир Горкейший,	К вопросу об одушевленности, неодушевленности и общем роде существительных в славянских и балканских языках ...	221
Милан Одрал,	К вопросу о фразеологических кальках турецкого происхождения в балканских языках	228

Франтишек Колечный,	Об омофонии прономинальных наречий и предлогов	233
Радослава Вечерка,	К развитию числительных в балкан- ских языках	239
Саяв Гердман,	Семантика модальных, темпоральных и видовых форм глагола в балканских языках	248
Владимир Шаур,	Сотношение между влияниями диалек- тов и других славянских языков в на- чальный период образования болгарско- го литературного языка	254
Хван Доревский,	К характеристике македонского констур- ского диалекта в современной Греции	261
Павел Венеш,	Славизмы в румынском языке	266
Зденек Виттох,	К вопросу о славянском влиянии на тер- минологию румынских ремесел	274
Зоя Гаултова,	Лексические балканизмы в западно-сла- вянских языках, в частности в словац- ком языке	281
Ян Седлачек,	Значение изучения сербохорватского языка для балканистики	291
Иван Доревский,	Несколько замечаний к славянским то- понимам в Греции	297
Иржина Смирнова,	Труды Яна Урбана Яриника с балкани- стической тематикой	302
Радослава Брабцова,	Условия развития албанского литератур- ного языка и его основная характерис- тика	311
П р е я и я	.....	319

Л и т е р а т у р о в е д е н и е

Блиус Доланский,	Изучение балканских литератур в Чехии и Моравии	331
Златко Клатик,	Исследование балканских литератур в Словакии	345
Венцеслав Вехишва,	Начала романтизма в литературах южных славян	357
Златко Клатик,	К поэтике сербского реалистического рассказа	365
Виктор Куделька,	К типологии модерна в югославской литературе	372
Еронимла Хема,	Иво Войнович и словаки	380
Ян Кожич,	К вопросу об ограничении болгарского символизма	389
Иван Доровский,	Эмануил Файт и македонское народно-поэтическое творчество	396
Индра Пушкина,	Несколько аспектов критики общества в румынской драме	402
Богуслав Бенеш,	Болгарские "песнопойки" и их средневропейские параллели	411
Александр Чанда,	Варианты эпической песни о Силди и Гадмаши в балканских и восточноевропейских литературах	416
Мирсела Квепил,	Замечания к литературе на албанском языке в Югославии	426
Д р е н и я	.....	435

Этнография

Бемислав Фролец,	Чешская фольклористическая балканистика и её задачи	445
Яна Подолак,	Словацкая фольклористическая балканистика и её задачи	452
Прения	.....	459

TABLE DES MATIÈRES

Discours d'inauguration prononcé par l'académicien Bohuslav Havránek		5
Section d'histoire		
Josef Macárek,	L'importance et les tâches des études balkaniques dans les pays tchèques	10
Valerián Bystrický,	Historiographie slovaque et l'histoire du Sud-est européen depuis 1945	37
Luboš E. Havlík,	Peuplement des Balkans par les Slaves et l'historiographie byzantine	48
Pavel Moucha,	Problèmes des études concernant les Avars	59
Alexander Avenarius,	Invasions des Avars et la protection des provinces byzantines aux Balkans au 7 ^{es} .	68
Richard Pražák,	Egomilisme dans la Hongrie du 11 ^{es} siècle	76
Ondřej R. Malaga,	Les "Bulgeres" dans les sources de l'Europe centrale au 11 ^e - 14 ^e siècle	84
Věra Hirochová,	Les aspects économiques et sociaux de la décadence des villes byzantines à l'époque des Paléologues	89
Květoslava Kučerová,	Migration de la population serbe, bosnienne et croate des Balkans en Europe centrale après les guerres turques	96
Zdenka Veselá,	Les rapports du gouvernement osmanli et de l'Église orthodoxe de Sinai à la lumière des documents turcs	104
Rudolf Veselý,	Fondations religieuses créées en Egypte par des gouvernements osmanlis d'origine balkanique au cours du 18 ^e siècle	110
Václav Záhák,	Sur quelques aspects des tendances de rapprochement et d'unification des peuples balkaniques au 19 ^e siècle	116
Josef Kolečka,	Le mouvement socialiste international et	

	" Le problème de l'Est " dans la période de 1948 - 1914	127
Milan Kratochvíl,	Mouvement d'émancipation nationale des peuples balkaniques à la fin du 19 ^e siècle	136
Ottobor Nečas,	Les débuts de l'exportation du capital aux Balkans par la Banque de crédit à Prague	144
Milča Kavačovičová,	Association tchécoslovaque-roumaine à Bratislava dans les années 1929 - 1939	152
Discussion		159

Section de Linguistique

Karel Horálek,	Conception, tradition, tâches et possibi- lités de notre balkanologie linguistique	169
Vincent Flašar,	Problèmes de l'étude des langues balka- niques en Slovaquie	177
Dimitr Krastjalov,	Le nombre et l'importance des mots d'ori- gine bulgéro-turénique dans la langue bulgare contemporaine	190
Václav Polák,	Éléments lexicaux "caucasiens" dans les anciennes langues balkaniques	202
Lena Páclová,	Problème de l'influence du grec sur les textes slaves faits d'après des modèles latins	213
Vladimír Hořejší,	Problème des substantifs animés, inanimés et épicènes dans les langues slaves et balkaniques	221
Milan Černý,	Quelques paraséologiques d'origine turco- -tatare dans les langues balkaniques	228
František Kopecký,	Homonymie des adverbes pronominaux et des prépositions	233
Radoslav Veřerka,	Sur l'évolution des numéraux dans les langues balkaniques	239
Séva Kefman,	Sémantique des formes modales, temporelles et aspectuelles du verbe dans les langues	

	linguistiques	248
Vladimír Šaur,	Rapport entre l'influence des dialectes et celle de autres langues slaves au moment de la constitution de la bulgare littéraire	254
Ivan Dorovský,	Sur les caractéristiques du dialecte me-cédo-costarich dans la Grèce d'aujourd'hui	261
David Beneš,	Slavismes en roumain	268
Edvard Wittoch,	Problème de l'influence slave dans le do-maine de la terminologie des métiers en roumain	274
Ivo Hauptová,	Lehnismes lexicaux dans les langues slaves occidentales, notamment en slovaque	281
Jan Dedinec,	Etude de la langue serbo-croate et son im-portance pour les études balkaniques	291
Ivan Dorovský	Remarques sur les toponymes slaves en Grèce	297
Olina Smrková,	Études balkaniques de Jan Urban Jarník	302
Radoslava Bráčová;	Conditions du développement de l'albanais littéraire et ses caractères généraux	311
Discussion		319
C o n t e n u s		
Julius Dolanský,	Études sur les littératures bulgariques dans les pays limités	331
Zlata Kizlik,	Recherches lexicales slovaques sur les littératures bulgariques	345
Václav Slavík,	Les débuts du romantisme dans les litté-ratures des Slaves méridionaux	357
Blanka Hrdá,	Sur la poétique du conte réaliste en Grèce	365
Václav Slavík,	Recherches sur le typologie du mouvement l'avant-garde dans la littérature yougo-slave	372
Bronislav Štoma,	Ivo Vojnović et les Slovaques	380

Ján Koška,	Remarques sur la définition du symbolisme bulgare	389
Ivan Dorovský,	Emanuel Fait et la littérature populaire en Macédoine	396
Jindra Hušková,	Quelques aspects de la critique sociale dans le théâtre roumain	402
Echuslav Beneš,	Les " pesnopoŭki " bulgares et leurs équivalents dans l'Europe Centrale	411
Alexander Csandjé,	Les variantes de la chanson épique sur Silágyi et Hagymási dans les littératures balkaniques et de l'Europe Centrale	416
Miroslav Kvapil,	Remarques sur la littérature en allemand publiée en Yougoslavie	426
Discussion		435
S e c t i o n d e f o l k l o r e		
Prolec Věclav,	Recherches tchèques dans le domaine du folklore balkanique et leurs tâches	445
Podolák Ján,	État présent des études sur le folklore balkanique en Slovaquie et leurs tâches actuelles	452
Discussion		459

I N H A L T

Die Einführungsrede des Akademiemitglieds Bohuslav Havránek	5
GESCHICHTE	
Josef Macúrek	Bedeutung und Aufgaben der balkanischen Studien in den böhmischen Ländern 10
Valerián Bystrický,	Slowakische Historiographie über die Geschichte des südöstlichen Europas von 1945 bis 1969 37
Lubomír E. Havlík,	Die Besiedlung des Balkans durch die Slawen und byzantinische Historiographie 48
Favel Poucha,	Awarische Problematik 59
Alexander Avenarius,	Awarische Einfälle und der Schutz der byzantinischen Provinzen auf dem Balkan im 7. Jh. 68
Richard Prežák,	Bogomilismus in Ungarn im 11. Jh. 76
Ondřej R. Halaga,	"Bulhari" in mitteleuropäischen Quellen des 11.-14. Jh. 84
Věra Hrochová,	Soziale und ökonomische Aspekte des Verfalls der byzantinischen Städte zur Zeit der Palaiologen 89
Květoslava Kučerová,	Die Migration der serbischen, bosnischen und kroatischen Bevölkerung vom Balkan nach Mitteleuropa infolge der türkischen Kriege 96
Zdenka Veselá,	Die Beziehung der osmanischen Regierung zur orthodoxen sinaischen Kirche im Lichte der türkischen Urkunden 104
Rudolf Veselý,	Die Religionsstiftungen, die von osmanischen Statthaltern balkanischen Ursprungs in Ägypten im Laufe des 16. Jh. gegründet wurden 110
Václav Žáček,	Zu einigen Fragen der Annäherungs- und Einigungsbestrebungen der Balkanvölker im 19. Jh. 116
Josef Kolečka,	Internationale sozialistische Bewegung zur "östlichen Frage" in den Jahren 1946-1914 127
Milan Krajčovič,	Die Nationalbewegungen auf dem Balkan am Ende des 19. Jh. 136
Otíbor Nečas,	Die Anfänge des Kapitalexportes der Prager Kreditbank auf den Balkan 144
Hilda Kovačovičová,	Der tschechoslowakisch-rumänische Verein in Bratislava /1929-1939/ 152

A u s s p r a c h e	159
SPRACHWISSENSCHAFT	
Karel Horálek,	Auffassung, Tradition, Aufgaben und Möglichkeiten unserer linguistischen Balkanologie 169
Vincent Blanár,	Die Problematik des Studiums balkanischer Sprachen in der Slowakei 177
Dimitr Krendžalov,	Die Anzahl und Bedeutung der Wörter urbulgarisch-tumnischen Ursprungs in der bulgarischen Sprache von heute 190
Václav Polák,	"Kaukasische" lexikalische Elemente in den alten balkanischen Sprachen 202
Ilona Fáclová,	Zur Frage des Einflusses der griechischen Sprache auf kirchenslawische Denkmäler mit lateinischer Vorlage 213
Vladimír Hořejší,	Zur Frage der Belebtheit, Unbelebtheit und des Doppelgeschlechtes der Hauptwörter in den slawischen und balkanischen Sprachen 221
Milen Odran,	Zur Frage der phraseologischen Lehnübersetzungen turktatarischen Ursprungs in den balkanischen Sprachen 228
František Kopečný,	Über die Homonymie der pronominalen Adverbien und Präpositionen 233
Radoslav Večerka,	Zur Entwicklung der Zahlwörter in balkanischen Sprachen 239
Sáva Heřman,	Die Semantik der Modal-, Temporal- und Aspektformen des Zeitwortes in balkanischen Sprachen 248
Vladimír Šaur,	Die Beziehung zwischen den Einflüssen der Dialekte und der anderen slawischen Sprachen in den Anfängen der Bildung der bulgarischen Schriftsprache 254
Ivan Dorovský,	Zur Charakteristik des mazedonischen kosturischen Dialekte in heutigem Griechenland 261
Pavel Beneš,	Die Slawismen in der rumänischen Sprache 268
Zdeněk Wittoch,	Zur Frage des slawischen Einflusses auf die Terminologie der rumänischen Handwerke 274
Zoe Hauptová,	Lexikalische Balkanismen in westslawischen Sprachen, insbesondere in der slowakischen Sprache 281

Jen Sedláček,	Die Bedeutung des Studiums der serbokroatischen Sprache für die Balkanistik	291
Ivan Dorovský,	Einige Überlegungen zu den albanischen Toponymen in Griechenland	297
J. Jilina Durđžová, Ksoslava Brebová,	Balkanistische Werk von Jan Urban Jarník Bedingungen der Entwicklung der albanischen Schriftsprache und deren Grundcharakteristik	302 311
A u s s p r a c h e		319
LITERATURWISSENSCHAFT		
Julius Dolanský,	Studien über balkanische Literaturen in den böhmischen Ländern	331
Matko Klátik,	Recherches über balkanische Literaturen, die in der Slowakei durchgeführt wurden	345
Vánceslava Bechyňová,	Anfänge des Romantismus in den Literaturen der Südslawen	357
Matko Klátik,	Zur Poetik der serbischen realistischen Erzählung	365
Viktor Kudálka,	Zur Typologie der Moderne in der jugoslawischen Literatur	372
Bronislav Chome,	Ivo Vojnović und die Slowaken	380
Ján Kočka,	Zur Frage der Begrenzung des bulgarischen Symbolismus	389
Ivan Dorovský,	Emanuel Feit und mazedonische Volksliteratur	396
Jindra Hušková,	Einige Aspekte der Gesellschaftskritik im rumänischen Drama	402
Borislav Beneš,	Bulgarische "pesnopojkii" und deren mitteleuropäische Parallelen	411
Alexander Gsends,	Varianten des epischen Liedes von Siládi und Hadmáši in den balkanischen und osteuropäischen Literaturen	416
Miroslav Kvapil,	Bemerkungen zur Literatur in albanischer Sprache in Jugoslawien	426
A u s s p r a c h e		435
VOLKSKUNDE		
Václav Prolec,	Die tschechische volkskundliche Balkanistik und ihre Aufgaben	445
Jan Podolák,	Zur bienerigen Entwicklung der volkskundlichen Balkanistik und deren gegenwärtigen Aufgaben in der Slowakei	452

C O N T E N T S

Introductory speech by Academician Bohuslav Havránek	5
HISTORY	
Josef Macúrek,	Significance and tasks of the Balkan studies in Bohemia and Moravia 10
Valerian Bystričky,	Slovak historiography on the history of South-East Europe from 1945 to 1969 37
Lubomír E. Havlík,	The Slavonic settlements in Balkan and Byzantine historiography 48
Favel Poucne,	Problems of the Avar invasion 59
Alexander Avenarius,	Avar invasions and protection of Byzantine provinces 68
Ěduard Pražák,	Bogomilism in Hungary in the 11th century
Ondrej B. Halaga,	"Bulgarians" in Mid-European sources of the 11 - 14th centuries 84
Věra Hrochová,	Social and economic aspects of the decline of the Byzantine towns during the rule of the Palaiologov dynasty 89
Květoslava Kučerová,	Migration of the Serbian, Bosnian, and Croatian population from Balkan to Central Europe due to the Turkish Wars 96
Zdenka Veselá,	The relation of the Ottoman Government to the Orthodox Sinai Church, as reflected in Turkish documents 104
Rudolf Veselý,	Religious endowments founded in Egypt by Ottoman governors of Balkan origin in the course of the 16th century 110
Václav Žáček,	On some questions concerning the efforts of the Balkan nations to establish friendly relations and achieve unification in the 19th century 116
Josef Kolečka,	International socialistic movement concerning the so-called "eastern question" in 1848 - 1914 127
Milan Krajčovič,	National movement in the Balkan Peninsula towards the end of the 19th century 136
Otibor Nečas,	The beginning of export of capital to Balkan undertaken by the Prague Credit Bank 144

Hilda Kovačovičová,	The Czechoslovak-Roumanian Society in Bratislava /1929 - 1939/	152
D i s c u s s i o n		159
LINGUISTICS		
Karel Horálek,	Conception, tradition, tasks, and possibilities of our linguistic Balkan studies	169
Vincent Bluner,	Problems of the Balkan linguistics in Slovakia	177
Dimitr Krandžalov,	The number and meaning of words of proto-Bulgarian-Turanian origin in Bulgarian of today	190
Václav Polák,	"Caucasian" lexical elements in the ancient Balkan languages	202
Ilona Páclová,	On the question of the Greek influence on the ecclesiastic Slavonic documents compiled in conformity with originals in Latin	212
Vladimír Horejší,	On vitality, lack of vitality, and the common gender of nouns in Slavonic and Balkan languages	221
Milan Odren,	On phraseological borrowings of Turkish-Tatar origin in the Balkan languages	228
František Kopečný,	The homonymic character of pronominal adverbs and prepositions	233
Radoslav Večerka,	On the development of numerals in the Balkan languages	239
Sáva Heřman,	Semantics of modal, temporal, and aspect forms of the verb in the Balkan languages	248
Vladimír Šaur,	Relation between the dialectal influences and those of other Slavonic languages in the early stages of literary Bulgarian	254
Ivan Dorovský,	On characteristic features of the Macedonian-Kostur dialect in the present Greece	261
Pavel Beneš,	Slavisms in Roumanian	268
Zdeněk Wittoch,	Slavonic influence affecting the nomenclature of Roumanian handicrafts	274
Zoe Hauptová,	Lexical Balkanisms in West-Slavonic languages, notably in Slovenian	281
Jan Sedláček,	Significance of the study of the Serbo-Croatian language for the Balkan studies	291

Ivan Dorovský,	A few remarks on Slavonic toponyms in Greece	297
Jiřina Šubrčková,	Balkanistic work of Jan Urban Jarník	302
Radostava Grabčova,	Conditions of the development of literary Albanian and basic characteristic features of the latter	311
D i s c u s s i o n		319
HISTORY OF LITERATURE		
Julius Dolansky,	Czech studies of the literature of the Balkan nations	331
Zlatko Klátik,	Slovak investigation of the literature of the Balkan nations	345
Vánceslava Bechyněva,	The beginnings of romanticism in the literatures of Southern Slavs	357
Zlatko Klátik,	On the poetic character of Serbian realistic stories	365
Viktor Kudeřka,	On the typology of modern drifts in Yugoslav literature	372
Bronislav Chome,	Ivo Vojnović and the Slovaks	380
Jan Krčmář,	The question of determining Bulgarian symbolism	389
Ivan Dorovský,	Emanuel Fait and the Macedonian folk literature	396
Jindra Hrušková,	A few aspects of social criticism in Roumanian drama	402
Bonuslev Bereš,	Bulgarian market chants and their Mid-European parallels	411
Alexander Csarda,	Variants of the song about Šiládi and Hadmáši in the Balkan and East-European literatures	416
Kiroslav Švepil,	Some notes on Albanian literature in Yugoslavia	426
D i s c u s s i o n		435
ETHNOLOGY		
Václav Prolec,	Czech ethnological Balkan studies and the tasks involved in them	445
Ján Podolák	On the development of the ethnological Balkan studies up to our times and their present tasks in Slovakia	452